

IESBA ETİK KURALLAR

Bölüm 1: Beş Temel İlke

Muhasebe meslek mensupları siyah ve beyaz olmayan, günümüzde karmaşık birçok durum ile sıklıkla yüzleşirler. Muhasebe Meslek Mensupları için Uluslararası Etik Standartları Kurulu (IESBA) tarafından geliştirilen Muhasebeciler için Uluslararası Etik Kurallar (Etik Kurallar - Revize) muhasebe meslek mensuplarının davranışlarına rehberlik eden ve kamu yararı içerisinde hareket etme sorumluluklarını muhafaza etmesine yardımcı olan ilkeleri bir araya getirir.

Örneğin...

Siz, imalat yapan uluslararası firmada muhasebe politikaları direktörüsünüz....

CEO, gelişmekte olan bir piyasada faaliyette bulunmak için yeni bir iş planı yaptı. Bu plan, yerel rüşvet ve yolsuzluk yasaları ile uyumlu olmalıdır; ancak herkesin bu değerlendirmede hem fikir olacağından emin değilsiniz.

Siz bir Denetim Müdürüsünüz....

Özel bir perakende şirketin denetiminde birkaç yıl çalıştıktan sonra, şirket yönetiminde iyi olduğunuzu düşünüyorsunuz ve yakında emekli olacak Finansal Planlama Başkan Yardımcısının yerine geçme fırsatının size sunulmasını bekliyorsunuz. Cari yıldaki denetim süresinde tespit edilen bir problem olursa bu görevin size önerilmeyeceğinden endişe ediyorsunuz.

Modern bir bio-teknoloji şirketinin Finanstan Sorumlu Başkan Yardımcısısınız....

Pazarlama departmanı, umutsuz ve kritik durumdaki hastaların avantajına olacak gibi görünen patenti korumalı hayat kurtaran ilaçlar için yeni bir fiyatlandırma politikası önerdi. Pazarlama yetkililerinin yapmak istedikleri fiyatlandırmayı destekleyen bir analiz hazırlamanız istenmiştir.

BEŞ TEMEL İLKE MUHASEBECİLERİN ETİK İKİLEMDE KALDIKLARINDA HANGİ YÖNE GİDECEKLERİNE YARDIMCI OLUR.

1 DÜRÜSTLÜK

Bütün mesleki ve iş ilişkilerinde dürüst, açık, doğru ve güvenilir olma

Direktör olarak, bir fabrika inşa etmek ve ürün satmak için onay alınacak hükümet yetkililerinin uygun olmayan herhangi bir etkiye sahip olup olmadıklarını tespit etmek için CEO'nun genişleme planını değerlendirdiniz mi?

2 TARAFSIZLIK

Doğru kararlar verirken, ön yargıların, tahammüllerin, çıkar çatışmalarının ve nüfusun kötüye kullanılmasına izin verme

Denetim müdürü olarak, olası Başkan Yardımcılığı pozisyonu fırsatını aklınızda tutarak, uygun mesleki şüphecilik ve özen ile denetimi planlayabilir ve yürütebilir misiniz?

3 MESLEKİ YETERLİK & ÖZEN

Uygun düzeyde mesleki bilgi, beceri ve özeni daima uygulamak

Direktör olarak, CEO'nuz yeni pazarlara açılma konusunda doğru kararlar alabilsin diye rüşvet ile ilgili kanun ve düzenlemeleri anlamak için yeterince çalıştınız mı?

4 MESLEĞE UYGUN DAVRANIŞ

Tüm yasa ve düzenlemeler ile uyumlu olun ve mesleğin itibarını zedeleyecek her türlü tutum ve davranıştan kaçının.

Finanstan sorumlu başkan yardımcısı olarak, yeni fiyatlandırma politikasını desteklemek için hazırladığınız analiz adil ve doğru mu (öyle ki bu bir mesleki incelemeye dayanmalıdır) ve pazarlama departmanının ücretlendirmek istediği şeyi "haklı" çıkaracak taraflı ve eksik bilgi olarak görülmüyor mu?

5 SIR SAKLAMA

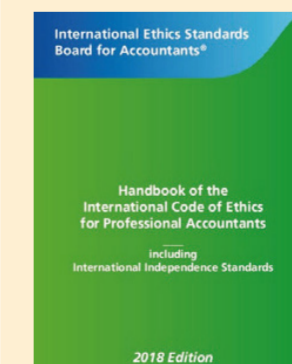
Geçerli yasalara tabi olarak, mesleki ve ticari ilişkiler nedeniyle edinilen bilgilerin gizliliğine saygı gösterin:

Direktör olarak, hükümet yetkililerine para transfer edildiğine dair e-postayı gördünüz. Gerektiğinde CEO dahil, bu bilgiyi şirket içerisinde nasıl iletmelisiniz? Bu bilgiyi yetkilere iletme veya deşifre etme konusunda ne gibi bir yükümlülüğünüz var?

Her durumu tanımak mümkün olmasa da, Etik Kuralların ilke bazlı yapısı, kendi firmasında çalışması ya da işletmelerde çalışmasına bakılmaksızın tüm muhasebe meslek mensupları ile ilgilidir. Belirli bir durumda doğrudan uygulanabilecek herhangi bir yükümlülük olmasa dahi, Etik Kuralları oluşturan beş temel ilke, muhasebe meslek mensuplarının, kamu yararı içerisinde hareket etme sorumluluğunu anlayarak doğru yolu bulmalarına yardımcı olmaktadır.

YARDIM..

Temel İlkeler, IESBA Etik Kurallar **Bölüm 10**'da yer alır. IFAC üyesi olan muhasebe meslek örgütleri üyelerinin etik kuralları uygulamasını desteklemesi gerekir. Bu sebeple, muhasebe meslek mensupları için ulusal birlikler veya örgütleri, muhasebe meslek mensupları etik ikilemler ile yüzleştikleri zaman onlara rehberlik etmesi için ilk olarak Etik Kurallar'dan yardım almaları gerektiği konusunda yol gösterici olmalıdır.

IESBA Etik Kurallar'a erişmek için tıklayınız

www.IESBAeCode.org

IESBAeCode.org